

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 25 april 2022

Dossiernr. : K29695

Documentnr. : 2022-041458

Verzonden : 26 april 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 20 augustus 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3, Soorten.

De aanvraag is ingediend door Heuvelman Projecten B.V., Schaappad 1a, 9936 HT te Farmsum; en heeft betrekking op het project Ontwikkeling Ubbens-terrein.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.8, lid 1 en 5, artikel 3.10, lid 2, van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
 - ten aanzien van steenmarter (*Martes foina*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Eemskanaal Noordzijde 13, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2023;
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 20 augustus 2021 en de aanvullingen per mail d.d. 13 januari en 22 maart 2022, inclusief activiteitenplan *Jager, T.D., 2020. Stedenbouwkundige ontwikkeling*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

Teamleider VTH

M.D.M. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en steenmarter en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouwbewonende diersoorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplantingsperiode en overwintering) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
 - De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in de periode april tot en met september, buiten de overwinteringsperiode van vleermuizen.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

- Het steenmarterverblijf dient verwijderd te worden buiten de voortplantingsperiode van steenmarter, te weten: in de periode augustus tot en met februari.
 - De aanbouw van de muur ten behoeve van de winterverblijfplaatsen van vleermuizen dient voorafgaand aan de winterperiode, dus vóór oktober, afgerond te zijn.
 - De sloop van de grote loods dient buiten de broedperiode (van onder andere zwarte roodstaart april tot en met september) plaats te vinden.
11. Voorafgaand aan de sloop dienen in de woning bij de ingang van het terrein aan de Eemskanaal-Noordzijde, vier open stootvoegen aangebracht te worden, aan iedere zijde van de woning één.
 12. Er zal direct voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie plaatsvinden door de deskundige ecooloog om vast te stellen dat de dieren het pand verlaten hebben. Pas als de deskundige ecooloog het pand natuur vrij verklaard heeft, mogen de werkzaamheden starten.
 13. Daarnaast dienen in de tijdelijke situatie tussen sloop van de loodsen en nieuwbouw van de woningen, vijf tijdelijke vleermuiskasten (van het type VK WS 01, 04 of 08 of kwalitatief gelijkwaardig) opgehangen te zijn, uiterlijk een maand voorafgaand aan de werkzaamheden. Indien het niet anders kan, mogen deze kasten ook opgehangen worden aan palen, maar dan wel op een hoogte van tenminste 4 meter. Na afronding van de werkzaamheden mogen de (tijdelijke) kasten weer verwijderd worden, maar alleen als ze op dat moment niet in gebruik zijn door vleermuizen. De ecologisch deskundige dient hierbij betrokken te zijn.
 14. Voordat daadwerkelijk tot sloop wordt overgegaan, dient het pand natuurvrij gemaakt te worden en dient door de deskundige ecooloog vastgesteld te worden dat geen gebouw bewonende soorten meer in het pand aanwezig zijn. Pas nadat het pand door de deskundige ecooloog is vrijgegeven, kunnen met de sloopwerkzaamheden begonnen worden.
 15. In twee appartementengebouwen dient de spouw van een blinde muur (zijmuur) toegankelijk gemaakt te worden voor vleermuizen, door plaatsen van entreestenen (van het type IB VL 03 van VivaraPro of kwalitatief gelijkwaardig; of open stootvoegen van 2,5 cm breed en steenshoog (twee per muur). Dit dient overzichtelijk (al dan niet op kaart) weergegeven te worden in het onder voorschrift 7 genoemde logboek. In de spouw dient isolatiemateriaal of folie afgedekt met gripgaas of met Batsafe-folie (Unitura) aangebracht te worden.
 16. In zes woningen of appartementengebouwen dienen vleermuiskasten ingebouwd te worden in de gevel (van het type VivaraPro IB VL 05 of Unitura VMPM1 of kwalitatief gelijkwaardig). Dit kunnen kleine kasten zijn (geschikt als paar- of baltsverblijfplaats); in nadere uitwerking wordt nagegaan of hier ook spouw van gevels toegankelijk kan worden gemaakt, of dat er grote vleermuiskasten worden ingebouwd. Dit dient overzichtelijk (al dan niet op kaart) weergegeven te worden in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.
 17. De winterverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis zit niet in de loods die gesloopt wordt, maar deze blijft dus behouden. Door de sloop van de naastgelegen loods veranderen de fysieke omstandigheden rondom deze verblijfplaats wel. Met name wind (tocht in de verblijfplaats) en regen (verandering vochtgehalte in de verblijfplaats) kunnen invloed hebben. Om te voorkomen dat de fysieke omstandigheden rondom de winterverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis verandert, dient tegen de bestaande muur een extra muur gemetseld te worden. Deze dient twee openingen te krijgen door het plaatsen van vleermuis-entreestenen. Hierbij dient ervoor gezorgd te worden dat de verblijfplaats aan alle kanten is afgesloten (dus geen kieren naar zijkant of bovenkant). Tussen de nieuwe muur en de bestaande muur ontstaat een extra ruimte. Tevens wordt gezorgd voor demping van klimatologische omstandigheden in de verblijfplaats, zodat deze gelijk blijft aan de huidige omstandigheden.
 18. Er dienen twee steenmarterkasten (van het type VivaraPro ZK MA 01 of kwalitatief vergelijkbaar) geplaatst te worden: één bij de bestaande woning bij de ingang van het terrein; en één op een nog nader te bepalen locatie. De locatie dient opgenomen te worden op een kaart in het logboek van voorschrift 7. Deze steenmarterkasten dienen met stenen en takken geplaatst te worden, zodat er een beschutte' locatie ontstaat.
 19. De huidige nestplaats van steenmarter dient vervolgens weggenomen te worden in de maanden augustus – februari, buiten het voortplantingsseizoen van steenmarter. Het verwijderen van de huidige nestplaats dient plaats te vinden op een moment dat geen steenmarters aanwezig zijn en pas nadat de alternatieve steenmarterkasten gerealiseerd zijn.

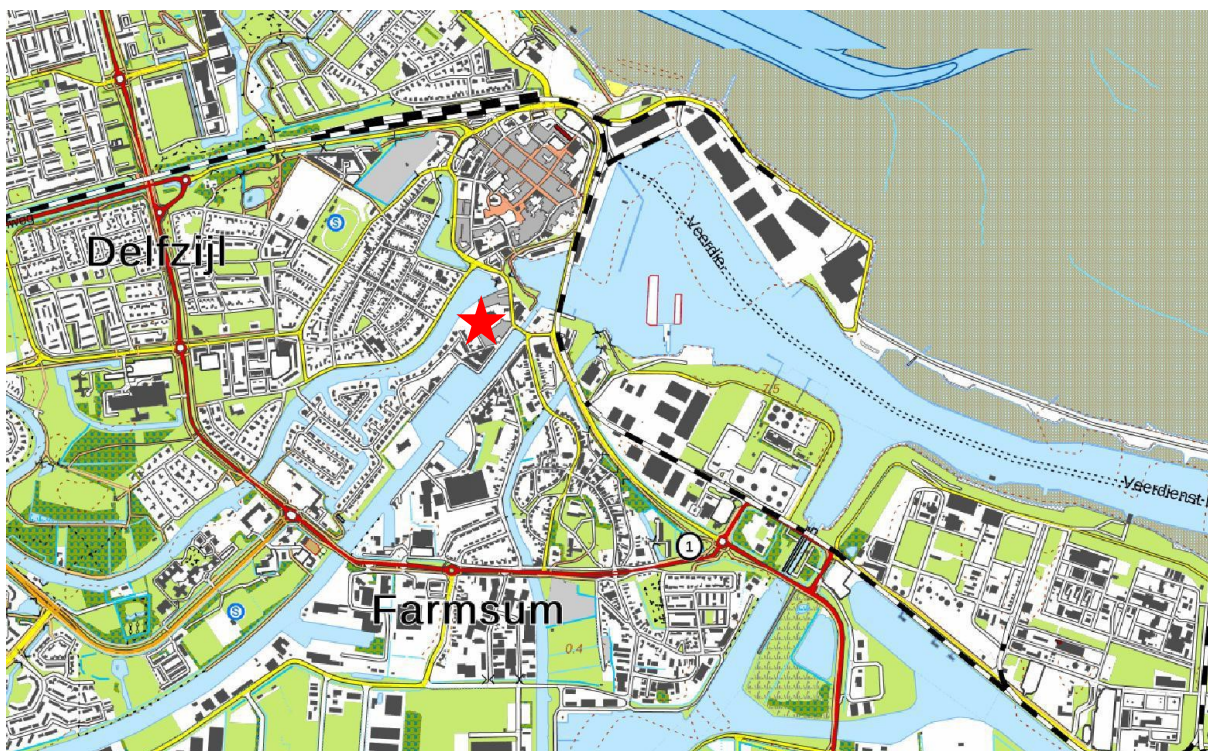
Overige voorschriften

20. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ecologisch deskundige op het gebied van gebouwbewonende diersoorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.
21. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
22. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.
23. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
24. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.
25. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, Soorten.
Activiteitenplan:	<i>Jager, T.D., 2020. Stedenbouwkundige ontwikkeling Ubbens-terrein in Delfzijl. Activiteitenplan in het kader van Wet natuurbescherming. Rapportnr. NSc202055R01. Natuurscope, Zuidhorn</i>
Activiteit:	Het Ubbens-terrein in Farmsum is in eigendom van Heuvelman Ibis. Het bestaat uit twee loodsen, verhard en onverhard terrein en een kade. Eén loods is in het verleden reeds verwijderd. Het voornemen is de loodsen te verwijderen, het terrein bouwrijp te maken en vervolgens hier woningen te bouwen.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is in 2020 een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er in het gebouw verblijfplaatsen aanwezig zijn van beschermde soorten vogels en zoogdieren. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wnb en hiervoor is een ontheffing nodig.
Plangebied:	Het Ubbens-terrein is gelegen in Farmsum tussen het Damsterdiep aan de noordzijde en het Oude Eemskanaal aan de zuidoostzijde, zoals weergegeven in figuur 1.
Coördinaten:	X 257400; Y 594500.

Figuur 2. Ligging plangebied.

- Werkzaamheden:
- verwijderen van de bebouwing (loodsen);
 - verwijderen van de verhardingen;
 - bouwrijp maken;
 - inrichting (aanbrengen infrastructuur en dergelijke);
 - bouw van appartementencomplexen en woningen.
- Planning:
- start werkzaamheden: zodra de ontheffing verleend is;
 - gestart wordt met het verwijderen van de bebouwing en verharding in 2021;
 - overige werkzaamheden volgen daarna;
 - einde werkzaamheden: 31 december 2023.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.5:	Soortnamen:
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone en Ruige dwergvleermuis
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	
Verbodsbepalingen van artikel 3.10:	Soortnamen:
opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);	steenmarter

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde. Er zijn voor deze onderdelen geen vervolgstappen noodzakelijk.

Indien voor deze activiteit graafwerkzaamheden worden uitgevoerd, kan hiervoor een vergunning nodig zijn op basis van de Ontgrondingenwet. Volgens deze wet is namelijk voor iedere (tijdelijke) verlaging van het maaiveld of waterbodembodem een ontgrondingsvergunning nodig. Er gelden echter voor veel graafwerkzaamheden vrijstellingen van deze vergunningplicht. Of dat voor deze activiteit ook geldt, kan bepaald worden deze [checklist](#) in te vullen. Voor vragen of meer informatie kan contact opgenomen worden via ontgrondingen@provinciegroningen.nl

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 27 september 2021 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 13 januari en 22 maart 2022 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, lid 1 en 5 en artikel 3.10, lid 2, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging vleermuizen

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van Gewone en Ruige dwergvleermuis is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan.

Door Eco Reest is in 2019 een Quick Scan Ecologie uitgevoerd. Als vervolg hierop heeft Lievense (Maes 2020) in 2020 een inventarisatie uitgevoerd, met in deelgebied 8 (Ubbens-terrein) de aandacht op vleermuizen, steenmarter en zwarte roodstaart. De onderzoeken zijn uitgevoerd conform de Kennisdocumenten van BIJ12 en de protocollen van het Netwerk Groene Bureaus.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat Gewone en Ruige dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig is. Er is één zomerverblijfplaats van drie Gewone dwergvleermuizen aangetroffen, drie paarverblijfplaatsen van (enkele) Ruige dwergvleermuizen en één winterverblijfplaats van (enkele) Gewone dwergvleermuizen.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor Gewone en Ruige dwergvleermuis vernietigd / verstoord:

- één zomerverblijfplaats van (drie) Gewone dwergvleermuizen;
- drie paarverblijfplaatsen van (enkele) Ruige dwergvleermuizen;
- één winterverblijfplaats van (enkele) Gewone dwergvleermuizen.

De huidige zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen gaan verloren door sloop van de loodsen. De winterverblijfplaatsen blijven behouden.

De werkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van deze soort.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (wegnemen van verblijfplaatsen en verstoren van individuen) wordt als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt maken;

- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Bij de ingang van het terrein aan de Eemskanaal Noordzijde staat een woning, in bezit van Heuvelman. In deze woning worden als alternatieve voorzieningen voorafgaand aan de sloop vier open stootvoegen aangebracht, aan iedere zijde van de woning één. Daarnaast worden in de tijdelijke situatie tussen sloop van de loods en nieuwbouw van de woningen, vijf tijdelijke vleermuiskasten (VK WS 01, 04 of 08) opgehangen, die kunnen dienen als zomerverblijfplaats of balts-/ paarverblijfplaats. Waar het niet anders kan, worden deze kasten opgehangen aan palen, op een hoogte van tenminste 4 meter. Na afronding van de werkzaamheden zullen de (tijdelijke) kasten weer verwijderd worden.

Bij de bouw van woningen en appartementengebouwen op het terrein worden als alternatieve voorzieningen de volgende maatregelen getroffen:

- In twee appartementengebouwen wordt de spouw van een blinde muur (zijmuur) toegankelijk gemaakt voor vleermuizen, door plaatsen van entreestenen (IB VL 03 van VivaraPro of open stootvoegen van 2,5 cm breed en steenshoog (twee per muur). In de spouw wordt isolatiemateriaal of folie afgedekt met gripgaas of met Batsafe-folie (Unitura). De op deze manier voor vleermuizen toegankelijke ruimtes zijn geschikt als kolonieplaats of winterverblijfplaats.
- In zes woningen of appartementengebouwen worden vleermuiskasten ingebouwd in de gevel (VivaraPro IB VL 05 of Unitura VMPM1). Dit kunnen kleine kasten zijn (geschikt als paar- of baltsverblijfplaats); in nadere uitwerking wordt nagegaan of hier ook spouw van gevels toegankelijk kan worden gemaakt, of dat er grote vleermuiskasten worden ingebouwd.

De winterverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis zit niet in de loods die gesloopt wordt, maar deze blijft dus behouden. Door de sloop van de naastgelegen loods veranderen de fysieke omstandigheden rondom deze verblijfplaats wel. Met name wind (tocht in de verblijfplaats) en regen (verandering vochtgehalte in de verblijfplaats) kunnen invloed hebben. Om dit te voorkomen wordt tegen de bestaande muur een extra muur gemetseld (zie bijlage 1). Deze krijgt twee openingen (door plaatsen van vleermuis-entreestenen). Hierbij wordt er voor gezorgd dat de verblijfplaats aan alle kanten is afgesloten (dus geen kieren naar zijkant of bovenkant). Tussen de nieuwe muur en de bestaande muur ontstaat een extra ruimte. Tevens wordt gezorgd voor demping van klimatologische omstandigheden in de verblijfplaats, zodat deze gelijk blijft aan de huidige omstandigheden.

In totaal komen er dus 12 nieuwe potentiële vleermuisverblijven, geschikt als paar- of baltsverblijf of zomerverblijf, maar enkele van deze verblijven worden zo vorm gegeven dat ze ook geschikt zijn als kraamverblijfplaats of winterverblijfplaats. Omdat er in de huidige situatie maar 1 zomerverblijfplaats en 1 winterverblijfplaats van Gewone dwergvleermuizen en 3 paarverblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuizen zitten, in totaal 5 verblijfplaatsen, waarvan 4 niet-kritische verblijfplaatsen, wordt hiermee dus een 'plus' gecreëerd ten opzichte van de huidige situatie. De exacte uitwerking hiervan vindt in een later stadium plaats, wanneer de stedenbouwkundige ontwerpen gereed zijn.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode april – september, buiten de overwinteringsperiode van vleermuizen.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

Op landelijk niveau is de staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis onvoldoende bekend (Zoogdiervereniging). De soort komt in Nederland wijdverbreid voor. Er zijn geen aanwijzingen voor toe- of afname bekend. Negatief voor vleermuizen in het algemeen is het 'ongedierte-dicht-bouwen' bij nieuwe gebouwen. Ook regionaal/lokaal is de trend niet bekend. Wel wordt monitoring-onderzoek uitgevoerd (Nationaal Coördinator Groningen), maar het kan nog jaren duren voor hier betrouwbare conclusies uit getrokken kunnen worden. Wel is op te merken dat zowel lokaal als regionaal (aardbevingsgebied Provincie Groningen) het aantal potentiële verblijfplaatsen toeneemt door natuurinclusief bouwen.

Voor beoordeling van de staat van instandhouding zijn ook lokale effecten belangrijk. Op het Ubbens-terrein is een massawinterverblijfplaats aanwezig. Deze blijft behouden. De werkzaamheden zullen daarom geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding voor wat betreft overwintering. Er worden nieuwe gebouwen geplaatst in het gebied (stedenbouwkundige ontwikkeling). Voor vleermuizen kan dit positief zijn. Daarbij worden twee muren van appartementencomplexen (3 etages) geschikt gemaakt als verblijfplaats. Deze zijn qua expositie (noord) en omvang geschikt als massawinterverblijfplaats. Dit kan positief zijn voor de staat van instandhouding. Eén zomerverblijfplaats. Dit is niet van essentiële invloed op de staat van instandhouding. In totaal worden twaalf potentiële verblijfplaatsen gecreëerd bij de invulling van het terrein. Hiermee wordt het terrein voor Gewone dwergvleermuis geschikt om te verblijven en is er potentieel sprake van een positieve invloed op de staat van instandhouding.

De landelijke staat van instandhouding van de Ruige dwergvleermuis is ongunstig (Zoogdiervereniging). Ook deze soort komt in geheel Nederland voor, met de hoogste dichtheid (bezette kilometerhokken) in het westen van Nederland. De regionale/lokale situatie is onvoldoende bekend. Op het Ubbens-terrein zijn drie paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen. Verspreid over het terrein zijn na bebouwing twaalf potentiële verblijfplaatsen aanwezig, meer verspreid over het terrein dan de huidige verblijfplaatsen. Hierdoor ontstaan meer mogelijkheden voor Ruige dwergvleermuizen (die in de paartijd hun territorium verdedigen). In potentie is dit gunstig voor de staat van instandhouding van de Ruige dwergvleermuis op lokaal niveau.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van Gewone en Ruige dwergvleermuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging vleermuizen

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van Gewone en Ruige dwergvleermuis gewaarborgd blijft.

3.1.2 Ecologische afweging steenmarter

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van steenmarter is tijdens het onderzoek onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat steenmarter binnen het plangebied aanwezig is. In de grote loods is een verblijfplaats geconstateerd onder de trap die toegang geeft tot het kantoorgebouw. In de winter van 2020/2021 en voorjaar 2021 is hier echter geen steenmarter meer waargenomen (waarnemingen T.D. Jager). Helemaal uitsluiten dat een steenmarter van deze plek gebruik maakt of in de toekomst nog zal gaan maken, kan niet. Vandaar dat zekerheidshalve uitgegaan wordt van een rust- en/of nestplaats van steenmarter die nog in gebruik is.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor steenmarter vernietigd:

- één rust- en/of nestplaats wordt weggenomen.

De huidige rust- en/of nestplaats wordt vernietigd. De werkzaamheden hebben enkel effect op de aangetroffen rust- en/of nestplaats binnen het plangebied. De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (wegnemen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) wordt als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt maken;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

De huidige nestplaats wordt vernietigd. Dit gebeurt in de maanden augustus – februari, buiten het voortplantingsseizoen van de steenmarter. Ter compensatie worden twee steenmarterkasten (VivaraPro ZK MA 01) geplaatst: één bij de bestaande woning bij de ingang van het terrein, één op een nog nader te bepalen locatie. Deze worden met stenen en takken geplaatst, zodat er een 'beschutte' locatie ontstaat. Het verwijderen van de locatie vindt plaats op een moment dat geen steenmarters of steenmarternest aanwezig zijn.

Door de uitvoering van deze maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De steenmarter komt in het grootste deel van de provincie Groningen voor. Ten opzichte van de periode vóór 1990 is er sprake van een sterke uitbreiding. Ook in Delfzijl komt de steenmarter op meerdere plaatsen voor. Zo is in 2021 een steenmarter op camera vastgelegd in Oosterhorn door Natuurscope. Ook wordt op het industrieterrein Oosterhorn op parkeerplaatsen gewaarschuwd voor aanwezigheid van steenmarter. Op de Ubbens-locatie worden twee nestkasten geplaatst voor steenmarter als compenserende maatregel. De gunstige staat van instandhouding van deze soort komt daardoor niet in het geding.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van steenmarter, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging steenmarter

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van steenmarter gewaarborgd blijft.

3.1.3 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor Gewone en Ruige dwergvleermuis en steenmarter in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Door woningbouwontwikkeling binnenstedelijk op te pakken wordt voorkomen dat leefgebieden van dieren elders (in het landelijk gebied) worden vernietigd. Voorts gaat het op de Ubbens-locatie om diersoorten die door het nemen van maatregelen ter plaatse nieuwe verblijfplaatsen kunnen benutten.

In de plannen van de gemeente Delfzijl is voorzien in een mix van appartementen en grondgebonden woningen, voor verschillende doelgroepen, met zowel sociale huurwoningen als koopwoningen. Het bestemmingsplan dat de ontwikkeling mogelijk maakt, is reeds vastgesteld door de gemeente Delfzijl

3.1.4 Alternatievenafweging

Ontwikkeling van het Ubbens-terrein is belangrijk vanuit de woonvisie van de gemeente Delfzijl en maakt onderdeel uit van herinrichting van het gebied Centrum-Zuidoost. Belangrijk daarbij is dat centrum- en overige voorzieningen binnen handbereik (loopbereik) zijn. Een alternatief waarbij de loodsen op het Ubbens-terrein aanwezig blijven, past niet in de ontwikkeling van dit gebied.

Voorts is de woningbouw op deze locatie nodig om te kunnen voldoen aan de bouwopgave die aan de Gemeente is opgelegd in de Provinciale omgevingsverordening. Om woningen, ook voor ouderen, op loopafstand van het centrum te realiseren, is ontwikkeling van deze locatie vereist. Een locatie op grotere afstand kan hier niet aan voldoen.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en steenmarter. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en steenmarter gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ¹	voor artikel 3.10, lid 1b ²
Gewone dwergvleermuis <i>(Pipistrellus pipistrellus)</i>	toegekend	n.v.t.
Ruige dwergvleermuis <i>(Pipistrellus nathusii)</i>	toegekend	n.v.t.
steenmarter <i>(Martes foina)</i>	n.v.t.	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk verstoren;

lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

²Het betreft tot de verbodsbepalingen:

lid 1b, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

- b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K29695
Documentnummer KIWI	2022-041458
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000470

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Eemskanaal 13 Delfzijl (K29695)'